

УСПЕШНА РЕАЛИЗАЦИЈА НА СТРУМИЧКАТА ОПШТИНА

ЗАЦРТАНИТЕ ПРОГРАМИ ВО

Роден 1974 година во Струмица, основно и средно образование завршува во родниот град. Во 1997 година дипломира на Економскиот факултет во Скопје, каде што е постдипломец на студиите по "Монетарна економија и финансии".

Деловната кариера господинот Заев ја почнува во 1997 година во "Тргопродукт" Струмица, каде од 2001 до 2003 година е директор, потоа од 1998 до 2003 година е член на УО на "Штедилница - Пеон" од Струмица, во периодот 2001-2003 г. е член на ОУ на "ИГМ - Еленица", а 2000-2003 г. е претседател на УО на ЈПКД.

Член е на СДСМ од 1996 година и во два мандата член на Претседателството на ОО СДСМ Струмица, при што активно учествува во сите изборни циклуси. На последните парламентарни избори ја доби граѓанската доверба и од 17 септември 2003 година е пратеник во Собранието на Република Македонија. На локалните избори коалицијата "За Македонија заедно" го кандидира за функцијата градоначалник на Општина Струмица. Денес господинот Зоран Заев е првиот човек на најголемата општина во југоисточниот дел на Република Македонија - Општина Струмица. Неколку месеци по преземањето на должноста од него побаравме одговор за одредени прашања за да се види како може успешно да се спроведува децентрализацијата...

■ Разговорот го водеше: **Елизабета АНДОНОВСКА**

На последниве локални избори граѓаните на Општина Струмица докажаа дека се население кое добро знае зошто својот глас за татко на општината ѝ го дава на конкретна личност, неводејќи се од неговата партиска определба. На Зоран Заев како на градоначалник доверба му искажаа позицијата, опозицијата, неопределените. Која беше основната причина и мотив за Вашето кандидирање, ако се има предвид дека сте успешен деловен човек, кому градоначалничката функција ќе му донесе и бројни главоболки токму поради севкупните општествено-економски состојби во државава?

ЗАЕВ: Мартовските локални избори релативно веќе се далеку зад нас. Мина повеќе од половина година од деновите кога се правеа анализи за постигнатите изборни резултати. Победата во првиот изборен круг и големиот број освоени гласови (повеќе од 17.000 н.з), веројатно се должи на добро водената предизборна кампања, на лошото водење на Општината во изминатите осум години од страна на луѓето од сегашната опозиција и на низа други фактори, кои бездруго имаа свое влијание во конечниот епилог.

Не би сакал да ја коментирам политичката припадност или неприпадност на граѓаните кои гласаа за мене, но не можам до крај да се согласам со Вас дека истите тие граѓани гласаа за Зоран Заев како личност, при тоа апстрахирајќи ја неговата политичка определба. Она што е нелобитен факт е тоа што зад моето име и презиме стоеше сериозна коалиција и сериозна партија, која вложи многу во креацијата на мојот севкупен политички профил. Едноставно, сè она што го постигнав во политиката му го должам на СДСМ, па и решеноста да бидам добар градоначалник само ако сум градоначалник на сите граѓани на Општина Струмица. А што се однесува за причините и за мотивите за моето кандидирање за градоначалник и откажувањето

од пратеничката функција, тие првенствено лежат во мојата амбиција и голема желба да им помогнам на моите сограѓани во подигнувањето на квалитетот на нивното севкупно живеење. Свесен сум дека за да се стигне до таа цел, потребно е многу работа и малку време за приватност, нешта што ќе бидат проследени со, како што велите, бројни главоболки. Вербата во успехот ги прави тие главоболки, слатки главоболки.

ОВАА ОПШТИНА НЕ Е ЗА ПОТЦЕНУВАЊЕ

 Со територијалната организација се прекроија границите на општините во Македонија. Каква е сегашната лична карта на Општина Струмица, односно колку населени места таа опфаќа, нејзината површина, бројот на жителите, нивната економска состојба, невработеноста, успешните фирми, како и оние под клуч?

ЗАЕВ: Со територијалната организација, Струмица стана поголема општина, па наместо досегашните 10, во нејзини рамки егзистираат 25 населени места, со исто толку рурални месни заедници. Во градот постојат 8 урбани месни заедници. Вкупниот број жители кои живеат во општината е нешто помал од 56.000. Невработеноста, како и во сите други општини во државата, е горлив проблем и кај нас, но истата има тенденции на благо опаѓање. Уверен сум дека на подолг рок, со доследна примена на стратегијата за локален економски развој, таа ќе има и драстичен пад. Што се однесува до стопанството, можам слободно да кажам дека тоа егзистира многу подобро од другите градови и општини во Источна Македонија. Големiot број стопански субјекти, од кои само еден до два не функционираат, извозната ориентација на добар дел од нив, близината

на граничните премини со Бугарија и Грција и повеќе други пополни фактори, ја прават бизнис климата во Струмица поинаква од некои други средини, а тоа секако има свое влијание и врз економската состојба на граѓаните. Не велам дека сè е розово во оваа сфера, но струмичкото стопанство и економија ни оддалеку не се за потценување.

Најверојатно веќе имате направено комплетна анализа на состојбите кои Ви ги остави Вашиот претходник. Сигурно имате полни раце работа. Што конкретно наследивте?

ЗАЕВ: Струмица не спаѓа во високозадолжените општини. Долгот кој го наследивме, како нова локална власт, изнесуваше 35 милиони денари, од кои 30 милиони од поранешната Општина Струмица и 5 милиони од Општина Муртино. Овој долг не е голем, па дел од тие обврски веќе ги завршивме со што долгот го намаливме. Поголем проблем ни претставуваат извршните судски пресуди, кои секојдневно пристигнуваат на адреса на локалната самоуправа, а се однесуваат на обврски за експропријација на имоти, склучувани од 1991 година наваму. Тоа го прави нашиот долг многу поголем, но се надевам дека во тој поглед ќе ни помогне државата, бидејќи во најголемиот број случаи станува збор за државни проекти. Другите проблеми со кои се соочуваме се мали и тековни, па ги надминуваме со нашето секојдневно работење.

Општина Струмица опфаќа 25 населени места: градот Струмица, и селата - Рич, Просениково, Попчево, Добрејци, Дабиле, Градско Балдовци, Водоча, Вељуса, Белотино, Баница, Банско, Муртино, Сачево, Габрово, Куклиш, Свидовица, Раборци, Три Води, Костурино, Орманли, Дорломбос, Мемешли, Злешево, Чепели.

СИТЕ СОВЕТНИЦИ ИМААТ ИСТ СЕНС

Како по напишано правило советите на општините го блокираат нивното нормално функционирање, со тоа што тешко се конституираат водени од поединечни или групни интереси од секаков вид. Дали Општина Струмица и во овој случај е исклучок?

ЗАЕВ: Новиот Совет на Општина Струмица го сочинуваат 13 советници од коалицијата "За Македонија заедно", 7 од ВМРО-ДПМНЕ, 2 од ВМРО-НП и 1 од ДРУМ. Ваквиот состав, сам по себе, укажува дека нормалното функционирање на Советот не е доведено во прашање. Но, покрај тоа, досегашното работење на Советот на Општина Струмица, во изминативе шест месеци, огледано преку одржаните седници, покажува дека советниците имаат сенс за сите нешта кои се во интерес на Општината и за нејзините граѓани. Интересите на поединци или партиските интереси од претходните 8 години, веќе се минато, и се надевам дека Советот и во иднина ќе работи на тој начин.

За таквата позитивна клима во Советот секако заслужни се сите, од претседателот, преку позицијата па сè до последниот советник од опозицијата. Користа од ваквиот праведен однос, несомнено ќе ја имаат граѓаните.

Умееме да ги читаме нашите добри закони, но некако не ни оди примената. На пример, законските определби за пренесувањето на надлежностите од централно на локално ниво некои градоначалници ги толкуваат така како што им одговара, пред сè, водени од теснопартиски интереси. И во овој поглед Вашето салдо е во позитива... Се слуша дека единствено во Општина Струмица не "настрадале" директорите, печатите се таму каде што треба да се...

ЗАЕВ: Децентрализацијата во Општина Струмица функционира буквално од 1 јули, а во образованието, заради годишните одмори, од 1 септември. За разлика од некои други општини, во кои дојде до бесправна смена на директори, во Струмица нема ниту еден таков случај. Во тој поглед Законот е дециден и сосема јасен. Во училиштата, состојбите со работата на директорите ја следат училишните одбори. Засега од нив не е покрената ниту една постапка за промена и јас тоа до крај го почитувам.

Институциите во Општината дејствуваат децентрализирано, така како што треба, а евентуалните проблеми кои произлегуваат или ќе произлегуваат во иднина од разбирливи причини, се од мал обем и лесно се решливи во секојдневното работење. Се трудиме во рамките на нашите надлежности да им овозможиме на граѓаните да го почувствуваат благодетот од тоа работење, и убеден сум дека до крајот на годината сите ќе го забележат позитивниот карактер на децентрализацијата.

Градот Астраион прв пат се спомнува во 181 г.пр. н.е. Словенизираната форма Струмица, како и истоимената река, секако се во најтесна врска со називот на реката Струма, чие античко име било Стримон. Всушност, Струмица претставува деминутив од Струма. Според овие имиња, подоцна било наречено и словенското племе кое се доселило во овие краишта - Струмјани, односно Стримонци. Постои едно друго верување кое вели дека Струмица го добила името по ќерката на цар Тибериј - Струма.

Економската криза, по малку и нешто друго, се рефлектира и на касите на општините кои се толку празни што се нема ниту за најосновното, а не за реализација на нешто. Кон што ќе се фокусираат за да се извлечат од одредена финансиска дубиоза?

ЗАЕВ: Не би рекол дека во Општина Струмица постои финансиска дубиоза. Веќе спомнав дека значителни средства од буџетот на Општината наменски се одлеваат за покривање на наследените долгови и долговите од извршните судски пресуди за експропријација, но и покрај тоа не ги забораваме сите нешта кои им ги ветивме на граѓаните и заради кои ја добивме нивната доверба. Се трудиме да исполниме максимален дел од зацртаните програми за реализација предвидени со буџетот на Општина Струмица, убеден сум дека тоа ќе го сториме, барем со реализација од 90 проценти. Се надеваме на помош од државните фондови и од меѓународните фондации. Подготвени сме со конкретни проекти на кои работат три одделенија во локалната самоуправа и тоа: Одделението за локален економски развој, Одделението за екологија и Одделението за урбанизам. Нема причина да не верувам дека реализацијата на овие проекти и на сите оние кои ќе произлезат

во наредниот период ќе придонесе за непречен развој на Општината. Тој развој да биде подинамичен и посеопфатен, имаме огромна поддршка од невладиниот сектор, како и од повеќе стручни и компетентни луѓе од градот кои се експерти во своите области на дејствување.

Фондацијата Институт отворено општество - Македонија ќе поддржи 73 локални проекти за 8 општини, меѓу кои и струмичката општина, за решавање на приоритетните проблеми и потреби на локалните заедници. Конкретно, кои проекти се предвидени за Вашата општина и како тие ќе се спроведуваат?

ЗАЕВ: Веќе реков дека невладините организации многу ни помагаат и нè поддржуваат во нашите бројни проекти. За да биде заемна таа соработка со невладиниот сектор, локалната самоуправа секогаш дава максимална поддршка за секоја иницијатива или проект на било која невладина организација, која преку таквиот ангажман придонесува за збогатување на квалитетот во разните сегменти од нашето севкупно живеење. Фондацијата Институт отворено општество - Македонија поддржа 9 локални проекти во Струмица и тоа од различни области. Зелено светло добија проектите за вработување на телесните инвалиди, за селекција на отпадот, за производство на здраво свежо млеко, за обновување на "Гробот на Струма", за зачувување на обичаите и традициите во Струмица, за раното откривање на канцерот на дојка и матка, за поттикнување креативни способности кај децата со интелектуална попреченост, за образование на турското и на ромското население во Струмица и за отворање галериски простор за млади ликовни уметници. За реализација на овие проекти невладините организации ја имаат максималната поддршка од локалната самоуправа, бидејќи тоа ќе значи голем плус во развојот на одредени категории граѓани, како и развој на екологијата, здравствената култура, образованието, културата и недвижното културно наследство.

ЕВРОПСКИ УРНЕК ЗА УРБАНИЗМОТ

Се соочувате со лоша состојба во областа на бесправната градба во градот и во населените места. Вашиот став во однос на урбаната мафија е јасен. Работите на донесувањето детални урбанистички планови за одредени зони... Како ќе го заживеете урбаниот плански развоен концепт?

ЗАЕВ: Еден од приоритетите во работата на локалната самоуправа секако е справувањето со урбаниот хаос во градот и во населените места. При тоа, морам да кажам дека состојбата со дивоградбите не е алармантна, затоа што бројот на бесправно изградени станбени и деловни објекти не е преголем и таквата појава во Струмица не е резултат на некаква урбана мафија. Најголемиот дел од тие објекти се наоѓаат во зони кои ќе влезат во деталниот урбанистички план, што значи дека ќе бидат легализирани. Тоа ќе биде добро и за сопствениците, и за градот и за населените места, и за општинската каса преку која ќе се финансираат други развојни проекти во Општината. Тоа неодамна и јавно, преку локалните медиуми, им го соопштив на граѓаните и морам да кажам дека првичните резултати веќе се видливи, бидејќи дел од сопствениците на дивоградбите се заинтересираа за условите за легализација на нивните објекти. За жал, мојот апел доби и спротивен ефект, така што одредени граѓани ја злоупотребија таа најава, па побрзаа да изградат нови дивоградби кои излегуваат од зоните предвидени со деталниот урбанистички план. Принудени сме да ги уриваме таквите објекти. Имаме намера, и од таа намера нема да отстапиме, урбанизмот во Општина Струмица да го развиваме по европски урнек, имајќи ги при тоа предвид и спецификите на струмичките урбани традиции.

сметот тешко се отстранува од улиците. Што ќе преземат градоначалникот Заев и неговиот тим?

ЗАЕВ: Проблемите кои ги спомнувате се или минато или на добар пат да станат дел од минатото. Во изминативе шест месеци сите наши ангажмани ги фокусиравме за справување со овие проблеми. Да одиме по ред. "Порој" кој го спомнувате, или поточно каналот на улицата "Крушевска Република", е целосно исчистен. Со помош на Министерството за животна средина, во првата фаза беше исчистен каналот кој се протега низ градот, а во втората фаза и неговото продолжение сè до селото Сачево. Во моментот, во соработка со Министерството за транспорт и врски, во тек е изградба на одводните канали во вкупна должина од 2,3 км., кои ќе претставуваат трајна разрешница на проблемот со поплавувањето на ниските делови од градот. Нивната изградба ќе трае една година, а проектот тежи еден милион евра. Сечата на шумите од зелениот појас на градот навреме е ставена под контрола и наскоро тој ќе биде обновен со нови садници. Во Општината веќе нема диви депонии, бидејќи беа отстранети со голема едномесечна акција на локалната самоуправа, а во неа беа вклучени повеќе институции од градот и од населените места. Со залагање на јавното претпријатие "Комуналец", навремено се отстранува сметот од улиците, а од пред извесно време купено е и специјално возило кое ги мие улиците. Тоа значи дека Струмица е чист град. Голем број проблеми се отстранети, а нашето внимание го фокусираме во друга насока, кон практично заживување на стратегијата и Центарот за локален економски развој.

Општина Струмица има проблем со каналот "Порој", односно итно е потребно негово уредување, поплавите станаа редовна појава, неконтролирано се сечат шумите над градот, диви депонии има речиси насекаде, а

Во Градскиот парк во Струмица ќе биде поставена скулптура, насловена како Македонија, во која впечатливо место ќе има ликот на поранешниот трагично загинат претседател Борис Трајковски. Автор на ова дело е познатиот руски скулптор Григориј Потоцкиј, кој го работеше во рамките на годишната меѓународна Струмичка ликовна колонија.

Во моментот скулптурата е во фаза на лицење во Бугарија и се планира како споменик да биде откриена на 11 декември - денот на заштитниците на Струмица, Св.петнаесет Тивериополски свештеномаченици.

Општина Струмица е позната по родното поле на кое успешно виреат еколошки и квалитетни земјоделски производи и тутун. Неколку години тие се даваат за бадијала или се фрлаат, затоа што ниту државата може да ја плати нивната реална цена ниту, пак, за нив е обезбеден организиран пласман на странските пазари. Дали имате изработено конкретен план на активности за совладување на овој проблем, кој е од егзистенцијално значење за голем број од тамошното население?

ЗАЕВ: Иако земјоделството не е опфатено со децентрализацијата, тоа и натаму останува под капата на државата, ние немаме намера да седиме со скрстени раце по прашањата поврзани со оваа област, од едноставна причина што најголемиот дел од граѓаните во струмичкиот регион егзистираат од него.

Токму затоа, во програмата за развој на Општината, изготвена пред локалните избори, земјоделството има доминантно место. При тоа нашето дејствување е фокусирано на три главни точки и тоа: создавање услови за поддршка на земјоделците, земјоделските здруженија и другите облици на здружувања на земјоделците, поддршка на проекти за обезбедување техничка опрема како и услови за подобрување на пласманот на раноградинарските производи, информатичко поврзување со други центри (пазари на големо, агроберзи) во земјата и во странство, со цел брзо и лесно следење на понудата и побарувачката на земјоделските производи. Што се однесува до откупот и пласманот на земјоделските производи, во споредба со минатите години, во оваа 2005 година, речиси кај сите култури бележиме евидентен пораст. Струмичките земјоделски производи го најдоа своето заслужено место и на пазарите од Југоисточна Европа, па и во некои западноевропски земји. Згора на тоа, околу 3.500 земјоделски производители од струмичкиот регион се корисници на средства од Програмата за поттикнување и развој на земјоделството за 2005 година. Значајно е да се спомне дека од годинава Струмица доби и дисперзирана студиска програма за градинарско-цвекарска насока при Факултетот за земјоделски науки и храна, што многу ќе значи за иднината на струмичкото земјоделство. Значи, состојбите во земјоделството имаат позитивен тек и убеден сум дека во наредните години тоа ќе биде уште поизразено.

ЗЕМЈОДЕЛСКИ, КУЛТУРЕН, ТРГОВСКИ...ЦЕНТАР

Градот Струмица претставува најголем културен, трговски, духовен центар во овој дел од Македонија - Струмичкиот карневал, Ликовната колонија, Струмичката епархија со манастирските комплекси Водоча и Велјуса... Кон крајот на овој месец под Ваше покровителство ќе се одржи и Саем на стоки за широка потрошувачка, репроматеријали и опрема Струмица ЕКСПО 2005. Од какво значење е сè ова за Општината, пошироко за државата и за регионот?

Неодамна, од страна на Академика Италија (за мода, дизајн и ентериерство), беше потпишано писмо за намери, и сега е во тек постапка за добивање на потребните акредитации пред владините институции. Еден од условите за добивање на акредитациите е да се има обезбеден простор за Академијата, а се очекува до почетокот на ноември Владата на РМ за оваа намена да отстапи една од зградите на касарната во Струмица.

ЗАЕВ: Струмица знае да ги негува традициите и своето богато културно наследство, и кон сè тоа да додава нови содржини. Нештата кои ги спомнувате се само дел од многуте препознатливи белези на Струмица. Културно-историските споменици, како што се, манастирската црква "Св. Богородица-Елеуса", комплексот цркви "Св. Леонтиј", "Св.15-те Тивериополски свештеномаченици", "Орта Џамија" и "Римска терма", се одлична појдовна основа за развој на туризмот во Општината. Дури пет културни манифестации: Струмичкиот карневал, Ликовната колонија, Фестивалот за камерен театар "Ристо Шишков", Фестивалот на афоризми и карикатура и Филмскиот фестивал на автори од Југоисточна Европа "Астерфест", имаат меѓународен карактер. Сè тоа придонесува за вистинска афирмација на Струмица во државата, но и во Европа и во светот.

Саемот "Експо" и сите други нешта, кои се јавуваат како плод на барањата за следење на новите современи текови и трендови, ја заокружуваат физиономијата на Општината како мошне интересна и привлечна. Во тој однос, јас како градоначалник и локалната самоуправа, и во иднина ќе иницираме и ќе поддржуваме добри идеи кои ќе придонесат за збогатување на сликата на Општината, како пример на европска општина со сите нишани.

Во Македонија се дефинирани регионите од кои населението масовно се иселува. До пред десеттина години ова не се однесуваше на југоисточниот дел од земјата. Според некои податоци, миграционите движења во Вашата Општина, а и во околните, драстично се интензивирани. На што се должи тоа, всушност што ќе се преземе за да си ги задржиме луѓето во татковината, затоа што тоа се кадри и потенцијали кои ни се потребни?

ЗАЕВ: Нус појавите од предолгиот период на транзиција најмногу ги почувствуваа граѓаните и сосема е разбирливо што во вакви услови дел од нив, во потрага по подобар живот, побараа егзистенција надвор од државата. Таквата состојба не ја одмина и Струмица, иако миграционите движења не се толку интензивни како што е случајот со некои други региони во Македонија. Состојбата е таква каква што е и ние мораме да се соочиме со неа, но во исто време мораме и да размислуваме како да го сопремее тој процес. Верувам дека со интегрирањето на Македонија во ЕУ и во НАТО, многу работи во државата ќе си дојдат на свое место и ќе се создаде поволна клима во која секој граѓанин ќе има пристojни услови за живеење. Што се однесува до нашата Општина убеден сум дека, доколку успееме целосно да ја примениме стратегијата за локален економски развој, не само што ќе го сопремее миграциониот процес туку ќе создадеме плодна почва за враќање на нашите иселеници на своите родни огништа. Таа стратегија, меѓу другото, подразбира обезбедување мотивирачко-стимулативни услови за привлекување капитал и инвеститори преку ефектуирање на сите расположливи ресурси. Струмица, според својата местоположба, статусот на погранична општина и сите други позитивни особености, има реални шанси да успее во тој поглед. Наша задача е тие шанси да ги искористиме и ефектуираме, на најдобар можен начин.